

Broj:

Podgorica, 06.10.2020. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana 20f stav 1 tačka 9 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list Crne Gore", br. 44/12 i 13/18), člana 10 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 12/18) u postupku davanja mišljenja na zahtev Ministarstva ekonomije, po predlogu v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 06.10.2020.godine daje sljedeće

MIŠLJENJE

Program „Energetski efikasan dom“ ne predstavlja državnu pomoć u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo ekonomije je dopisom broj 05-302/20-3231/2 od 28. jula 2020. godine, a koji je zaveden u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“), pod brojem 04/05-473/2 od 31. jula 2020. godine, zatražilo mišljenje o Programu „Energetski efikasan dom“ u dijelu nadležnosti iz oblasti zaštite konkurencije i dodjele državne pomoći.

Uz navedeni dopis Ministarstvo ekonomije je dostavilo i prilog u vidu informacija o Programu „Energetski efikasan dom“, u kome je navedeno da predmetni program obuhvata sljedeće mjere energetske efikasnosti:

- isporuka i ugradnja sistema za grijanje na moderne oblike biomase (pelet, briket), koji uključuju kotlove/peći, cijevni razvod i/ili radijatore,
- isporuka i ugradnja termoizolacije na fasadi stambenog objekta,
- isporuka i ugradnja energetski efikasne fasadne stolarije,
- isporuka i ugradnja visokoefikasnih toplotnih pumpi za grijanje/hlađenje objekata,
- isporuka i ugradnja multisplit sistema za grijanje/hlađenje objekata,
- isporuka i ugradnja solarnih sistema za grijanje vode i
- isporuka i ugradnja fotonaponskih sistema uz primjenu razmjene na mjestu konekcije.

Dalje je navedeno da će u okviru Programa „Energetski efikasan dom“ građani biti u prilici da apliciraju za beskamratne kredite, maksimalno do iznosa od 10.000,00 eura, sa periodom otplate do šest godine, za sprovođenje prethodno navedenih mjera energetske efikasnosti u svojim domaćinstvima, dok Ministarstvo ekonomije subvencionira troškove obrade kredita i kamate za cjelokupni period otplate kredita.

Ministarstvo ekonomije obezbjeđuje budžetska sredstva za realizaciju programa koja će biti namijenjena za subvencionisanje kamatne stope za kredite za finansiranje mjera energetske efikasnosti u domaćinstvima i sprovodi proceduru izbora banaka, partnera na programu, kao i Javni poziv za izbor kvalifikovanih izvođača radova koji će biti angažovani na realizaciji mjera energetske efikasnosti, predviđenih u okviru programa.

Kako je navedeno u dostavljenoj informaciji, previđeno je da Ministarstvo ekonomije upućuje poziv svim komercijalnim bankama u Crnoj Gori da se prijave na Poziv za dostavljanje pisma zainteresovanosti za učešće u Programu „Energetski efikasan dom“.

Procedura izbora kvalifikovanih izvođača radova podrazumijeva da Ministarstvo ekonomije objavljuje Javni poziv za izbor kvalifikovanih izvođača radova koji će biti angažovani na realizaciji mjera energetske efikasnosti, predviđenih u okviru programa. Sve kompanije zainteresovane da učestvuju u navedenom programu, dostavljaju Ministarstvu ekonomije dokumentaciju traženu Javnim pozivom.

Projektni mehanizam podrazumijeva da će Program „Energetski efikasan dom“ biti realizovan tako što će klijent Ministarstva ekonomije dostaviti neophodnu dokumentaciju za učešće u navedenom programu.

OCJENA

Agencija je analizirala Program „Energetski efikasan dom“ kroz definiciju pojma državne pomoći, koja glasi:

„Državna pomoć je:

1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;

2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;

3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu;

4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima“.

Uzimajući u obzir da je navedeni program namijenjen građanima kako bi aplicirali za beskamratne kredite, a da se sprovođenje svih mjera predviđenih

programom radi energetske efikasnosti odnosi na domaćinstvima, Agencija je zaključila da korisnici beskamatnih kredita nijesu korisnici državne pomoći, s obzirom na to da se ne radi o korisnicima koji obavljaju privredne djelatnosti, što podrazumijeva aktivnosti koje obuhvataju ponudu robe ili usluga na tržištu, bez obzira na pravni status i način na koji se privredni subjekt finansira.

Dodatno, Agencija je cijenila i da li su komercijalne banke koje dostavljaju pisma zainteresovanosti za učešće u Programu „Energetski efikasan dom“ i kvalifikovani izvođači radova indirektni korisnici državne pomoći.

Međutim, uzimajući u obzir da Ministarstvo ekonomije sprovodi proceduru izbora banaka, partnera na programu, tako što upućuje poziv svim komercijalnim bankama u Crnoj Gori da se prijave na Poziv za dostavljanje pisma zainteresovanosti za učešće u Programu „Energetski efikasan dom“, a procedura izbora kvalifikovanih izvođača radova podrazumijeva da Ministarstvo ekonomije objavljuje Javni poziv za izbor kvalifikovanih izvođača radova koji će biti angažovani na realizaciji mjera energetske efikasnosti, predviđenih u okviru programa i da sve kompanije zainteresovane da učestvuju u navedenom programu, dostavljaju Ministarstvu ekonomije dokumentaciju traženu Javnim pozivom, Agencija je zaključila da se oba postupka sprovode po transparentnoj proceduri i da nema elemenata državne pomoći, odnosno da poslovne banke i kvalifikovani izvođači takođe, nijesu korisnici državne pomoći.

Imajući u vidu navedeno ocjenjeno je kao u dispozitivu ovog mišljenja.

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA
Miodrag Vujović

Dostavljeno:

- MINISTARSTVO EKONOMIJE, Rimski trg broj 46, 81000 Podgorica,
- u spise predmeta,
- a/a